

Statistik over private forespørgsler

2001-2007

FORORD

5.000 private erstatningssager, heraf godt 1.400 sager om piskesmældsskader, blev i 2007 vurderet af Arbejdsskadestyrelsens afdeling for private erstatningssager.

I cirka halvdelen af sagerne vurderede styrelsen, at skaderne havde medført en ménprocent på mellem 5 og 10 procent, mens der i godt hver fjerde sag blev vurderet et tab af erhvervsevne på mere end 15 procent.

For piskesmældsskaderne var den gennemsnitlige ménprocent 9, mens det gennemsnitlige tab af erhvervsevne ligger på 19 procent.

Det fremgår af den årlige statistik for afdelingens arbejde. Statistikken rummer tal for perioden 2001 til 2007 og viser, hvad der spørges om, hvem der spørger, samt skadelidtes køn, alder og geografiske tilknytning i Danmark.

I de private erstatningssager er det arbejdsskadestyrelsens rolle er at give vejledende udtalelser om særligt mén og erhvervsevnetab. Udtalelserne bruges i sager om erstatningsansvar og i sager om ulykkesforsikring for personskade uden for arbejdsskadeområdet – de såkaldte P-sager. Udtalelserne belyser komplicerede sager og er med til at løse tvister mellem forsikringselskaber og forsikrede. Kun i ganske få tilfælde ender sagerne i retten.

København, den 24. juni 2008

Anne Lind Madsen
Direktør

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	1
1. Oprettede private erstatningssager (P-sager)	4
2. Afsluttede P-sager	7
3. Ménprocent og erhvervsevnetab	10

1. OPRETTEDE PRIVATE ERSTATNINGSSAGER (P-SAGER)

Arbejdsskadestyrelsen modtager hvert år en række forespørgsler efter erstatningsansvarsloven, § 10, og lov om arbejdsskadesikring, § 81. Det er ofte spørgsmål i private erstatningssager, og Arbejdsskadestyrelsens rolle er at afgive vejledende udtalelser. Disse udtalelser anvendes i sager om erstatningsansvar og i sager om ulykkesforsikring for personskade uden for arbejdsskadeområdet – de såkaldte P-sager.

Ved oprettelsen af en P-sag noteres en række forhold omkring forespørgslen ud fra oplysningerne i anmodningen. Det noteres blandt andet, hvilket lovgrundlag sagen skal behandles efter. Det fremgår af tabel 1.1, at forespørgsler om en udtalelse efter erstatningsansvarslovens § 10 er det mest almindelige. Antallet af oprettede P-sager har været faldende siden 2003.

Tabel 1.1 Oprettede P-sager opgjort efter lov

Lov/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Arbejdsskadesikringsloven	769	836	1.001	724	489	1.043	894
Erstatningsansvarsloven (ny lov)	.	3	607	2.362	2.833	2.769	2.671
Erstatningsansvarsloven (gammel lov)	3.721	3.510	3.601	1.731	774	473	266
Ulykkesforsikringsloven	441	417	506	698	1.030	771	759
Andet	1	3	2	138	48	48	73
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

Tabel 1.2 viser, hvilke spørgsmål Arbejdsskadestyrelsen anmodes om at komme med udtalelse om. Langt de fleste forespørgsler frem til 2003 vedrører ménprocent, erhvervsevnetab og stationærtidspunkt, hver for sig eller i kombination. Fra 2004 er billedet ændret, og i 2004-2007 er der flest forespørgsler vedrørende varigt mén og/eller erhvervsevnetab, men ikke stationærtidspunktet. Dette skyldes ændringer i erstatningsansvarsloven pr. 1. juli 2002, hvor stationærtidspunktet udgik af loven. Som det også fremgår af tabel 1.1, er det først fra 2004, at der oprettes væsentligt flere sager efter denne nye lov.

Tabel 1.2 Oprettede P-sager opgjort efter, hvad der forespørges om

Hvad forespørges der om/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Mén	1.397	1.398	1.746	1.892	2.105	2.607	2.427
Erhvervsevnetab	136	161	256	520	355	378	413
Mén og erhvervsevnetab	235	236	667	1.995	2.248	1.903	1.708
Stationærtidspunkt	186	186	188	123	64	30	18
Mén og stationærtidspunkt	400	390	449	193	75	59	30
Erhvervsevnetab og stationærtidspunkt	63	75	129	48	22	6	2
Mén, erhvervsevnetab og stationærtidspunkt	2.515	2.323	2.282	881	305	121	65
Andre	.	.	.	1	.	.	.
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

Af tabel 1.3 fremgår, hvem der er forespørger i sagen. Her ses det, at det fortrinsvis er forsikringsselskaber, der sender sager til Arbejdsskadestyrelsen, og i 2007 udgør forespørgsler fra forsikringsselskaber knap 90 procent af alle oprettede sager.

Tabel 1.3 Oprettede P-sager opgjort efter, hvem der forespørger

Hvem forespørger/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Advokater	606	584	693	684	606	495	422
Arbejdsgivere	7	4	.	1	1	1	.
Fagforbund	3	6	2	6	2	3	6
Forsikringsselskaber	4.282	4.136	4.963	4.920	4.512	4.552	4.192
Myndigheder	2	.	.	.	1	.	1
Skadelidte	29	34	40	29	32	37	28
Andre	3	5	19	13	20	16	14
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

Det kan ses af tabel 1.4, at forespørgslerne vedrører næsten lige så mange tilskadekomne mænd som kvinder.

Tabel 1.4 Oprettede P-sager opgjort efter køn

Køn/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Kvinder	2.592	2.376	2.912	2.919	2.582	2.614	2.461
Mænd	2.340	2.393	2.805	2.734	2.592	2.490	2.202
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

Som det fremgår af tabel 1.5, er aldersgrupperne 27-46 dem, som har den største andel af oprettede P-sager. De udgør stabilt cirka 40 procent af alle oprettede P-sager i perioden.

Tabel 1.5 Oprettede P-sager opgjort efter alder

Alder/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 17	395	365	416	446	422	391	342
17-26	909	859	1.012	1.012	926	843	724
27-36	1.173	1.146	1.304	1.372	1.174	1.155	1.052
37-46	1.082	1.037	1.297	1.297	1.147	1.138	1.094
47-56	959	909	1.153	1.001	938	950	821
57-66	310	368	435	417	460	502	499
67 og derover	104	85	100	108	107	125	131
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

Tabel 1.6 viser, at Region Midtjylland står for over 25 procent af alle oprettede P-sager, efterfulgt af Region Syddanmark og Region Hovedstad, som begge står for knap 23 procent af P-sager oprettet i 2007. Antallet af oprettede sager ligger tilsyneladende stabilt i perioden i de tre regioner. I Region Nordjylland har antallet af oprettede sager været faldende siden 2003, og der blev oprettet færre sager i 2007 fra Region Sjælland i forhold til de tidligere år.

Tabel 1.6 Oprettede P-sager opgjort efter bopælsregion

Bopælsregion/år for oprettelse	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstad	1.036	1.011	1.320	1.257	1.150	1.113	1.058
Region Sjælland	720	713	790	792	740	736	650
Region Syddanmark	1.096	1.028	1.184	1.218	1.164	1.161	1.063
Region Midtjylland	1.266	1.241	1.522	1.524	1.374	1.351	1.262
Region Nordjylland	632	574	698	692	592	598	543
I alt	4.932	4.769	5.717	5.653	5.174	5.104	4.663

*I alt inkl. uoplyste

Det kan ses af tabel 1.7, hvor mange P-sags-forespørgsler der er per 10.000 indbyggere i hver af regionerne. Antallet af indbyggere fremgår af tal fra Danmarks Statistik. Det viser sig, at når der tages højde for antallet af oprettede P-sager i forhold til befolkningsstørrelsen i de fem regioner, modtager Arbejdsskadestyrelsen oftest forespørgsler vedrørende indbyggere i Region Midtjylland og Region Nordjylland og modtager mest sjældent forespørgsler vedrørende indbyggere i Region Hovedstaden og Region Sjælland. Incidensen er således meget forskellig mellem de enkelte regioner.

Tabel 1.7 Oprettede P-sager opgjort efter bopælsregion per 10.000 indbyggere

Regioner	2006	2007
Region Hovedstad	6,8	6,5
Region Sjælland	9,1	8,0
Region Syddanmark	9,8	8,9
Region Midtjylland	11,1	10,3
Region Nordjylland	10,4	9,4
I alt	9,4	8,6

*I alt inkl. uoplyste

2. AFSLUTTEDE P-SAGER

P-sager afsluttes med, at Arbejdsskadestyrelsen kommer med en udtalelse om det, der er forespurgt om. Fra 1. januar 1996 begyndte man at notere en diagnose på sagen. Denne diagnosekode er indført udelukkende med det formål at kunne identificere sager om piskesmældsskader. I tabel 2.1 vises antallet af afgjorte sager fordelt på diagnose. Af tabellen fremgår, at antallet af sager om piskesmældsskader ligger nogenlunde stabilt i perioden, med undtagelsen af årene 2002 og 2005. I årrækken fra 2004 til 2007 har omkring 28 procent af P-sagerne diagnosen piskesmæld.

Tabel 2.1 Afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Diagnose/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Piskesmældsskader	1.427	1.662	1.303	1.419	1.557	1.447	1.390
Andet	3.499	3.544	3.663	3.656	3.899	3.726	3.626
I alt	4.926	5.206	4.966	5.075	5.456	5.173	5.016

Af de næste to tabeller ses fordelingen af P-sager, som er afsluttet i perioden 2001-2007, opgjort efter køn og alder. Af tabellerne 2.2 og 2.3 ses det, at de 27-46-årige tegner sig for de fleste afsluttede P-sager, både for mænd og kvinder i hele perioden. Antallet af afsluttede sager ligger forholdsvis stabilt i perioden 2001-2007 i alle aldersgrupper for begge køn, med undtagelse af aldersgruppen 57-66, hvor niveauet i 2007 ligger 60 procent højere for kvinder og 40 procent højere for mænd i forhold til 2001.

Tabel 2.2 Alle afsluttede P-sager opgjort på alder (kvinder)

Alder/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 17	208	190	176	215	219	190	185
17-26	480	520	412	492	483	426	427
27-36	607	634	573	602	661	613	584
37-46	565	617	565	598	671	574	618
47-56	508	505	508	522	545	472	466
57-66	151	195	163	209	211	228	242
67 og derover	63	56	46	57	55	56	64
I alt	2.582	2.717	2.443	2.695	2.845	2.559	2.586

Tabel 2.3 Alle afsluttede P-sager opgjort på alder (mænd)

Alder/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 17	190	188	216	192	199	226	172
17-26	399	438	479	449	456	452	453
27-36	576	615	587	550	606	605	545
37-46	511	543	552	526	573	555	527
47-56	440	474	470	425	502	448	425
57-66	180	180	184	184	236	269	251
67 og derover	48	51	35	54	39	59	57
I alt	2.344	2.489	2.523	2.380	2.611	2.614	2.430

Hvor de tidligere to tabeller opsummerer fordelingen af alle afsluttede P-sager, fokuseres der i de efterfølgende tabeller 2.4 og 2.5 på, hvordan de afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader fordeles på køn og alder. Der er cirka dobbelt så mange kvinder som mænd i næsten alle aldersgrupper med diagnosen piskesmældsskader. Siden 2005 har antallet af piskesmældsskader været enten på samme niveau eller faldende for alle aldersgrupper for begge køn, med undtagelse af mænd i alderen 17-26, hvor der har været en svag stigning igennem perioden 2001-2007.

Tabel 2.4 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på alder (kvinder)

Alder/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 17	23	31	17	29	32	31	21
17-26	204	239	175	196	202	188	177
27-36	307	354	259	271	311	275	288
37-46	250	289	225	262	268	256	257
47-56	163	198	165	169	172	140	130
57-66	39	46	29	48	34	41	42
67 og derover	4	5	4	4	6	4	7
I alt	990	1.162	874	979	1.025	935	922

Tabel 2.5 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på alder (mænd)

Alder/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Under 17	6	10	9	12	14	15	12
17-26	78	83	82	86	85	94	92
27-36	140	139	140	136	172	158	146
37-46	104	121	95	88	130	117	117
47-56	69	103	77	79	94	78	68
57-66	30	38	20	32	34	41	26
67 og derover	10	6	6	7	3	9	7
I alt	437	500	429	440	532	512	468

Af tabel 2.6 fremgår antallet af afsluttede P-sager opgjort på bopælsregioner. De fleste sager vedrører regionerne Midtjylland, Syddanmark og Hovedstad, som også er regionerne med det højeste befolkningstal. Niveaue for afsluttede P-sager ligger nogenlunde stabilt i alle regioner i hele perioden. Der er dog en svag stigning i antal sager fra Region Syddanmark i de seneste tre år, og der blev afsluttet cirka 140 sager færre i Region Midtjylland i 2007 i forhold til år 2005 og 2006.

Tabel 2.6 Alle afsluttede P-sager opgjort på bopælsregioner

Bopælsregioner/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstad	1.078	1.102	1.087	1.142	1.233	1.168	1.092
Region Sjælland	665	773	752	707	777	704	702
Region Syddanmark	1.000	1.164	1.054	1.054	1.203	1.093	1.224
Region Midtjylland	1.322	1.317	1.273	1.368	1.454	1.420	1.286
Region Nordjylland	627	632	607	627	627	625	597
I alt	4.926	5.206	4.966	5.075	5.456	5.173	5.016

*I alt inkl. uoplyste

I tabel 2.7 er sagerne opgjort på slutdiagnose (piskesmæld eller andet). Uanset om man ser på P-sager under et, piskesmældsskader eller andre skader, viser det sig, at Region Midtjylland er den region, som har det højeste antal P-sager. Når man ser på befolkningstal, har regionen befolkningstal, som ligger væsentligt lavere end Hovedstadsregionen. Region Midtjylland er altså forholdsmæssigt overrepræsenteret. For alle regioner udgør piskesmældsskader cirka 25-30 procent af alle afsluttede P-sager. Trods fluktuationer ligger niveauet stort set uændret for alle regioner.

Tabel 2.7 Afsluttede P-sager med diagnosen piskesmældsskader opgjort på bopælsregioner

Bopælsregion/år for afslutning	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Region Hovedstad	318	349	290	339	379	363	320
Region Sjælland	215	271	217	204	234	193	225
Region Syddanmark	237	357	240	269	316	283	295
Region Midtjylland	436	413	347	399	426	402	364
Region Nordjylland	178	222	155	170	167	166	163
I alt	1.427	1.662	1.303	1.419	1.557	1.447	1.390

*I alt inkl. uoplyste

3. MÉNPROCENT OG ERHVERVSEVNETAB

I den nedenstående tabel 3.1 er ménprocenterne for P-sager set under et opgjort fra 2004 til 2007. Tallene går kun tilbage til 2004, da méntabellen blev revideret det år. Af tabel 3.1 fremgår, at antallet af sager, som vurderes til en given ménprocent, ligger nogenlunde stabilt. En undtagelse herfra er dog ménprocenten på 10 procent, som er faldende siden 2005. Da talgrundlaget er begrænset og udsvingene kan skyldes tilfældigheder, bør man imidlertid ikke tillægge de forholdsvis små variationer fra år til år større betydning. I forlængelse heraf skal det fremhæves, at méntabellen er vejledende. Arbejdsskadestyrelsen kan altså fravige méntabellens satser, når der er grundlag for det, hvilket medfører en vis grad af fleksibilitet inden for de fastlagte rammer. I alle fire år vurderes flest skader (cirka halvdelen) at medføre en ménprocent på 5 -10 %. Det fremgår dog også af tabel 3.1, at spredningen på de forskellige ménprocenter er ganske stor.

Tabel 3.1 Ménprocent i P-sager

Ménprocent/år for afslutning	2004	2005	2006	2007
Mindre end 5	469	628	575	645
5	907	945	958	930
8	634	686	680	678
10	751	803	711	647
12	359	374	366	391
15	373	375	326	318
18	153	141	120	131
20	211	175	213	193
25-35	351	337	304	310
Over 40	221	217	178	191
Uoplyst	101	201	318	175
I alt	4.530	4.882	4.749	4.609

Af tabel 3.2 fremgår, at ménprocenten i P-sagerne samlet set ikke varierer særligt meget i perioden fra 2004 til 2007. For piskesmældsskadernes vedkommende er den konstant, mens den for andre skader og P-sager i alt kun svinger med et enkelt procentpoint. I forbindelse med læsning af gennemsnitstal skal man selvfølgelig have in mente, at et gennemsnit kan dække over stor spredning på begge sider af gennemsnittet.

Tabel 3.2 Gennemsnitlig ménprocent i afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Gennemsnitlig ménprocent/år for afslutning	2004		2005		2006		2007	
	Antal	Gennem-	Antal	Gennem-	Antal	Gennem-	Antal	Gennem-
		snitlig procent		snitlig procent		snitlig procent		snitlig procent
Piskesmældsskader	1.260	9	1.362	9	1.244	9	1.227	9
Andre	3.169	14	3.319	14	3.187	13	3.207	13
I alt	4.429	13	4.681	12	4.431	12	4.434	12

Tabel 3.3 giver en oversigt over erhvervsevnetabet i P-sager fra 2004 til 2007. Det varierer fra år til år, hvor mange sager der bliver vurderet til en given erhvervsevnetabsprocent. Som nævnt i

forbindelse med tabel 3.1 skal man være forsigtig med at tolke denne variation, da talmaterialet er så småt, at variationen kan skyldes tilfældige variationer i sagssammensætningen.

Det kan i øvrigt oplyses, at af de 2.551 P-sager, hvor Arbejdsskadestyrelsen kom med en udtalelse om erhvervsevnetab i 2007, udgør antallet af sager med en midlertidig vurdering af erhvervsevnetab cirka 14 procent, eller 353 sager.

Tabel 3.3 Erhvervsevnetabsprocent i P-sager

Erhvervsevnetab/år for afslutning	2004	2005	2006	2007
Mindre end 15	1.209	1.500	1.260	1.141
15 - 25	625	629	449	471
26 - 35	196	193	158	164
40 - 50	334	370	272	271
51 - 60	231	265	166	172
Over 65	88	87	71	57
Uoplyst	228	253	316	275
I alt	2.911	3.297	2.692	2.551

Af tabel 3.4 kan ses, at det gennemsnitlige erhvervsevnetab ligger næsten på samme niveau for P-sager afsluttet i 2005-2007.

Tabel 3.4 Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent i afsluttede P-sager opgjort efter diagnose

Gennemsnitlig erhvervsevnetabsprocent/år for afslutning	2004		2005		2006		2007	
	Antal	Gennemsnitlig procent	Antal	Gennemsnitlig procent	Antal	Gennemsnitlig procent	Antal	Gennemsnitlig procent
Piskesmælds-skader	1.123	21	1.286	19	1.026	18	1.025	19
Andre	1.560	21	1.758	20	1.350	19	1.251	19
I alt	2.683	21	3.044	20	2.376	18	2.276	19